83765 - Babası sağlık yönünden hac yapmaya gücü yetmeyen fakat onun yerine hac yapmak isteyen kimse

Soru

Ben, Harameyn-i Şerifeyn ülkesinde (S. Arabistan'da) çalışmaktayım. Allah Teâlâ, beni, geçen yıl hac farîzasını edâ etmeye muvaffak kıldı.Bbam şimdi Mısır'da ve hac farîzasını yerine getirmek istiyor. Maddî yönden imkânı olmasına rağmen sağlık yönünden imkânı yoktur. Babamın yerine hac farîzasını edâ etmem mümkün müdür?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Babanız, yaşlılık veya iyilişme ümidi olmayan bir hastalıktan dolayı kendi başına hac yapmaya gücü yetmiyor ve bu durum onun haccı edâ etmesine elvermiyorsa, babanızın kendisinin yerine hac yapmanız için seni veya başkasını vekil tayin etmesi gerekir. Eğer babanızın yerine hac yaparsanız, bu sizin için hem bir iyilik, hem de babanıza bir itaat sayılır.Ancak babanıza, kendisinin yerine hac yapacağınızı bildirmeniz ve onun da bu konuda size izin vermesi gerekir.

İbn-i Kudâme -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Kimde haccın farz oluşunun şartları bulunur da, yok olma ümidi olmayan bir engel dolayısıyla hac yapmaktan âciz olursa, kendisinin yerine hac yapacak birisini ve hac nafakasını bulursa, bunu yapması gerekir.

Tıpkı kronik (müzmin) hastalık, iyileşme ümidi olmayan hastalık, çok zayıf olmak, bineğin üzerinde duracak güce sahip olmamak ve çok yaşlı olmak gibi..." (el-Muğnî; c: 3, s: 91 özetle...)

İbn-i Kudâme -Allah ona rahmet etsin- bu konuda yine şöyle demiştir:

"Hayatta olan kimsenin yerine ister farz, isterse nâfile olsun, onun izni olmadan hac veya umre yapmak câiz değildir. Çünkü hac ve umre, içinde vekâlet olan ibâdettir. Akıl-bâliğ olan birisinin izni olmadan hac veya umre yapmak câiz değildir. Tıpkı zekât gibi...

Ölü kimsenin adına hac veya umre yapmaya gelince, ister farz, isterse nâfile olsun, onun izni olmadan câizdir. Çünkü Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-, ölünün izninin olmadığını bildiği için, ölmüş kimsenin yerine hac yapmayı emretmiştir.." (el-Muğnî; c: 3, s: 95)

Allah Teâlâ en iyi bilendir.